

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE—

Cilt: V

Ankara, Mart 14 1929

Sayı: 120

sürükliyen rüzgârda o kadar hafif görünen şu çiftle memnunen konuşurum.]

26 — Ve o, bana: yanımıza daha ziyade yanaştıkları vakit onları sevkeden aşkın hürmetine kendilerine rica et, o zaman gelirler.]

27 — Rüzgâr onları bizim tarafa sevkeder etmez sesimi yükselttim: [Ey muztarıp ruhlar, eğer bir mani yoksa bizimle konuşmağa geliniz.]

28 — Arzunun çağırdığı göğercinler nasıl kanatlarını açıp kapayarak yuvalarına doğru uçar, sa onlar da böylece.

29 — İstekleri tarafından muallakta taşınarak Didonun bulunbuğu gümeden çıktılar ve ıstıraplı havadan bize doğru geldiler, dostane sesi bunlar için bu kadar kudretli oldu.

30 — Ey hayırhah ve lûtuflî mahlûk ki, bu zulmetler diyarında arzı kanlarla boyanmış olan bizleri böylece ziyaret ederek gidiyorsun.

31 — Eğer rabbülkâinat bizi sevmiş olsaydı bizim ebedî ıstıabımıza acıyan seni rahmetine mazhar etmesi için kendisine yalvarırdık.

32 — Dinlemek ve konuşmak senin hoşuna gidiyorsa rüzgârın sustuğu müddetçe biz seni dinleyebilir, ve seninle konuşabiliriz.

33 — Vaktile doğmuş olduğum bir «Po»nun kendisini takip eden dalgalarla uyusmak için denize döküldüğü sahilde kâindir.

34 — Asıl kalpleri çarçabuk avlıyan aşk yanımdakini benden o kadar zalimane gadap edilen dünyevî mevcudiyetime bağladı; hâlâ bu hüznü duyuyorum,

35 — Kendisine mukabele olumasını istiyen aşk, beni okadar canlı bir kuvvetle zaptetti ki, hâlâ terketmediğini görüyorsun.

36 — Aşk, bizi aynı ölüme götürdü. Kabil'in ıstırap çektiği mahal, bizi hayattan ayıran zalimi bekliyor. Onlardan bize bu sözler geldi.

37 — Bu muztarıp ruhları dinlediğim zaman yüzümü eydim ve o kadar aşağıya tuttum ki; Şair bana: «Ne düşünüyorsun?» dedi.

38 — O zaman ben de cevap verdim: «Heyhat! Ne tatlı hayaller ne arzular, onları bu bedbaht neticeye sürükledi!»

39 — Sonra onlara doğru dönerek konuşmağa başladım: [Francesca senin ıstıabın beni merhametten ağlatacak kadar müteessir etti.]

40 — Fakat bana söyle, tatlı eninler zamanında aşk, korkunç arzularını tanımanıza nasıl ve nerede müsaade etti?]

41 — Ve o bana: [bedbahlık esnasında mes'ut zamanları hatırlamak kadar büyük acı yoktur; bunu senin üstadın bilir;

42 — Fakat arzun aşkıımızın ilk kökünü bilmekse, ben ağlayan ve söyliyeni gibi yapacağım.

43 — Bir gün vakit geçirmek için Lanciolotto, nun aşk maceralarını okuyorduk, o anda yalnız ve hiç şüphesizdik. [8]

44 — Bu mutalâa müddetince birçok defalar ağladık ve yüzümüzün rengi değişti. Fakat bizi yenen yalnız tek bir nokta oldu.

45 — Büyük âşkın sevgilisinin tebessümünü üzerine bir buse koyduğumuz zaman benden ayrılmamasını temenni ettiğim;

46 — Titriyerek benim dudaklarımdan öptü. Kitabı yazan kâtip bizim için Galeotto [9] oldu; ve biz, o gün daha ziyade okumadık.]

47 — Ruhlardan biri böyle söylerken diğeri öyle şiddetle ağlıyordu ki, ben merhametten havasımı kaybettim; ve bir ölü gibi yere düştüm.

İtalyancadan tercüme eden:

YUSUF KENAN

8 — Lanciolotto kurunu vusta Fransız edebiyatının meşhur aşk hikâyelerinden biridir.

9 — Galeotto, Lanciotto ile sevgilisi Ginevrenin muşakalarını teshil eden bir sırdaştır.

Hikâye

Manken

Muharriri: *Jane Catulle - Mendés*

Açtı..

İki gündür ağzına bir lokma ekmek koymamıştı. Boş midesi, beslenmek için, damarlarında kalan son damla kanı da bir sülük gibi emiyordu sanki..

Açtı.. Ve, sabahtan beri yürüyordu. Kalabalık caddenin kaldırımında, durmadan akan insan selinin şiddetine kapılmış, gidiyordu.

Nereye? Ne yapmağa?... Bunu kendi de bilmiyordu. Bildiği bir şey varsa o da iki gündür açlık denen korkunç mahlûkun içinde kendi kan ve kendi etile beslenerek gittikçe büyüdüğü idi.

Sendeleye sendeleye yürürken, bazan, camekânların önünde duruyor, manasız nazarlarla o renk renk, çeşit çeşit eşyaya bakıyor, sonra arkasından gelen sürünün tazyikile gene ilerliyordu.

Aylardır ustura ve traş yüzü görmediği için eskimiş bir ayak-kabı fırçasına dönen başı geçenlerin nefret ve istikrahını celbediyordu.

Beyni de dumanlıdı. Yavaş yavaş maddiyetin ağır sıkletinden kurtuluyor, yalnız ruhtan ibaret kalıyormuş gibi, kendinde tuhaf bir hafiflik hissediyordu.

Düşünüyordu:

Bütün bu gördüğü kalabalık, bu meçhul, ona tamamiyle meçhul kalan insan kütlesi kendi toprağından mı yaratılmıştı? Hayır, buna ihtimal veremiyordu. Yoksa kendisi başka bir seyyare için halkedilmişken kazara mı buraya düşmüştü?

Yanından geçen, onu istihfafla süzen bu yüzler kendisine o kadar uzak, o kadar yabancı geliyordu ki..

Yalnızdı.. Ve yalnızlığını hiç bir zaman bu kadar kuvvetle hissetmemişti.

Hatırlıyordu ki gençliğinde, okuduğu binlerce romanın dumağına gelişigüzel yerleştirdiği muhtelif tahlillere istinaden insan ruhunu tanımak iddiasında bulunmuştu. Şimdi bu çılgınlığına acı acı gülüyordu.

O zaman böyle yalnız değildi. Etrafında bir sürü dost, kendisini seven, yahut sevdiğini idda eden arkadaşlar vardı. Ve.. Cebinde parası..

Şimdi ise, cebindeki parayla beraber bütün o aziz dostlar da sır oluvermiştiler.

Sokakta rast geldiği bazı aşınalar göz göze gelmemek için başlarını çeviriyorlardı.

Birden içine garip bir şüphe geldi: bütün eski hatıraları acaba hakikaten kendi gençliğine mi aitti?

O sevilen zengin ve mes'ut gençle şimdi sokaklarda herkesi iğrendiren bu vakıtsız çökmüş serseri arasında nasıl bir münasebet tasavvur olunabilirdi?

Muhakkak bu bir rüyaydı, bütün o mes'ut günlere ait hatıralar bu rüyanın tesiri olmalıydı.

Paris'in bu her lisandan konuşulan kozmopolit caddesinde sesler kulağında bir birine karışıyor ve bu haliteden garip, şimdiye kadar hiç işitmediği bir lisan vücade geliyordu.

Bir haftadan beri, bir iş bulmak ümidile nerelere baş yurmamıştı. Her yerde aynı asık çehre, aynı soğuk muame-

leyle karşılaşmıştı. Son gittiği yerde, adama ihtiyacı olmadığını söyleyen şişman tacirin suratına bağıra bağıra aç olduğunu söylemişti. Bunun üzerine o, cebinden beş frank çıkarıp uzatmıştı.

Parayı odanın bir köşesine fırlatıp kapıdan nasıl çıktığını bilmiyordu.

Bu kadar mı düşmüştü Yarabbi?

Belki o parayı almadığına da pişman olacaktı. Hayır, beynini yakan bu ihtimali kabul edemiyordu. İsteseydi, herkes gibi izzeti nefisini çigneyebilseydi her halde açlıktan ölmez, şuradan buradan gelecek beş on parayla geçinir giderdi.

Fakat ne yapsın ki bu kırılınca eli köşe başlarında nikel onluğun soğuk temasına açılmasını bilmiyor, bunu beceremiyorsa...

Geceyi yangın yerlerinin çakal inine benzeyen kovuklarından birinde geçirdikten sonra daha şafakta sokağa fırlamıştı.

İki gündür bir lokma gıda almıyan vücudunda yürüyebilmek için hâlâ takat bulunmasına hayret ediyordu. Yorgunluk bile hissetmiyordu.

Etrafındaki mağazalardan yer yer çapkın kahkahalar, çevrilen plâklardan taşan oynak havalar aksediyordu. Gördüğü bütün çehrelerden neş'e ve saadet akıyordu. Şüphesiz ki bu hayat güzeldi. İçki, şehvet, para, süs, herşey.. Binbir gece masallarının bin bir türlü sefahati içinde yaşayan bu halk şüphesiz ki mes'uttu.

Betbin olmakta ne mana vardı sanki?.. etrafında çınlayan bütün bu sesler hayatın güzelliğini bağıra bağıra ilân ederken!.. Fakat bu felsefeye boş midesi bir türlü kanmıyordu.

Kendisini önden, arkadan, yandan bir cendere gibi saran bu halkın içinde sürüklenirken bir mağazanın önünde durdu. Nazarı dikkatini celbeden şey camekândaki bir mankendi.

Mütenasip ve zarif bir erkeği temsil eden bu mankenin üstünde çok şık bir elbise vardı.

Birden dünyada ne büyük tezatların bulunduğunu düşündü. Kendisi açtı, çıplaktı. Üşüdüğü halde sırtına geçirecek sağlam bir ceket yoktu. Halbuki bu cansız kukla ne büyük bir iltimamla giydirilmişti.

Bu mankenin yalnız geçen fakirlerle alay etmek için oraya konmuş olacağını düşündü. Beynine bir burğu saplandı.

Dumanlı gözleri bir an hayretle açıldı: mankenin yüzünde garip bir ifade belirmişti. Yüzüne biraz daha tabiiyet gelmiş, kaşlar hafifçe kalkmış ve dudaklar bükülmüştü. Gözlerinde bir istihkar ve iğrenme manası canlanmıştı.

Demek.. Evet, demek ki bir manken bile kendisile alay ediyordu.

Beynine saplanan burğu seri helezonlar çizerek derinlere işliyordu.

Anı bir buhranla geri çekildi. Bir lâhza etrafına bakındı. Kaldırım kenarında duran bir kesme taş gözüne ilişti.

Seri bir hamleyle taşı yerden kaldırdı, ve kollarında son kalan kuvvetle mankenin bulunduğu camekâna fırlattı. Ksekin bir cam şangırtısı duyuldu.

Sonra, taşla beraber vücudunun son yaşamak kuvvetini de fırlatmış gibi bir saniye sendeledi, ve yere düşen bir tahta perde gürültüsüyle, boylu boyuna kaldırım taşlarına uzandı..

YAŞAR NABİ